

Motie Vapen

De beschreven motie is een goede suggestie. We zijn nagegaan of deze suggestie past bij de adviezen over doelgroepen en de 'Richtlijnen verslavingspreventie binnen het onderwijs', 2025, Trimbosinstituut: <https://www.trimbos.nl/wp-content/uploads/2025/10/Trimbos-Richtlijnen-VKN-Middelenpreventie-onderwijs.pdf>. De richtlijn van het Trimbos instituut adviseert om groepsgerichte voorlichting over vaperen te geven aan leerlingen van de middelbare school en aan ouders van kinderen die vaperen. Wij volgen dit advies op en focussen daarom op leerlingen van het Kompaan college.

In uw motie wordt verwezen naar een creatieve, publieke interventie in de leefomgeving van jongeren. Wij gaan daarom een vergelijkbare interventie van team de "Kunstisverbinden" inzetten als aanvulling op 2 andere lokale interventies en 2 regionale interventies gericht op vaperen. In deze memo wordt een toelichting gegeven per interventie.

Voorstel voor uitvoering van de volgende activiteiten in 2026 (1, 2 en 3) en (4 en 5) in 2027:

1. Leerlingen van voortgezet onderwijs in Bronckhorst voeren campagne voor de Nicotinevrijewereld.

Samen met de leerlingen wordt een beeld gecreëerd wat gedeeld kan worden als campagnemiddel tijdens "stoptober".

"TeamdeKunstisVerbinden" verbindt gezondheid en kunst bij deze opdracht op de middelbare school. Ze doen dit met de leerlingenraad (met leerlingen van klas 1 en 2) van het Kompaan college (locatie Vorden) in een creatieve sessie van 3 uur totaal. Na een inleiding van een half uur gaan de leerlingen aan de slag. Bij het beeld wordt met de jongeren ook een tekst bedacht, dat als campagnemiddel gedeeld wordt. Dit beeld kan digitaal gedeeld worden en op borden/ posters gedrukt worden. Vervolgens kan het op verschillende plekken in Bronckhorst of in de Achterhoek gedeeld worden. De workshopleiders gaan in op het feit dat we beïnvloed worden door social media. De leerlingenraad gaat na hoe ze campagne kunnen voeren via social media om mensen gezond te houden door nooit te beginnen met vaperen. Ze gaan hiervoor een beeld schilderen op canvas. Vervolgens wordt 1 beeld gekozen (competitie-element) en dit wordt op een aluminium bord gedrukt dat op een muur van de school komt te hangen. Dit beeld kan ook op social media worden gedeeld waardoor we landelijk indruk kunnen maken als gemeente.

De kosten hiervoor zijn ongeveer Euro 1.972,50,- (Uitgegaan van 20 leerlingen) exclusief reiskostenvergoeding van Team deKunstisVerbinden a Euro 0,23 ct. Dit wordt betaald met het budget Lokaal gezondheidsbeleid.

2. Onder de aandacht brengen van de Smokefree challenge 2026

De Smokefree challenge is onderdeel van 'Helder op school' en het Trimbos instituut. Het is een landelijke niet-roken en niet- vaperwedstrijd voor leerlingen van groep 1 en 2 van het voortgezet onderwijs. Jongeren worden hierbij uitgedaagd om een half jaar niet te roken of te vaperen. Dit helpt om te voorkomen dat ze beginnen met deze gewoontes. Deze wedstrijd start

in November en scholen/docenten kunnen zich aanmelden via iriszorg Preventie. Klassen die het lukt om een half jaar rook- en vapevrij te blijven, maken kans op leuke prijzen. We willen graag dat het Kompaan college hieraan mee gaat doen.

Deze interventie is een landelijk initiatief en is volledig gratis.

3.Escape de vape.

Dat is in bij aanvang een digitale interventie voor jongeren over vaperen ten behoeve van bewustwording en informatievoorziening. Hierbij wordt voorlichting over vaperen en vroeg signalering gegeven.

De digitale interventie kan aangevuld worden met live bijeenkomsten voor jongeren.

Jongerenwerkers in Bronckhorst hebben aangegeven extra ondersteuning te willen hierbij. Ze krijgen die (extra) ondersteuning van Iriszorg Preventie waarmee ze juiste informatie verspreiden over vaperen en een aanleiding hebben om het gesprek aan te gaan met jongeren over vaperen.

De online en aanvullende offline/live interventie is gericht op vroeg signalering en voorlichting/preventie ter voorkoming van gebruik of ter stimulans om te minderen/stoppen, ofwel risico's van gebruik te verminderen of gebruik te stoppen.

Hiervoor zal Iriszorg Preventie zich inzetten. Dit wordt mogelijk zonder extra kosten omdat een andere, geplande interventie niet doorgaat en we hierdoor uren van over hebben.

4.Een online ouderavond over vaperen wordt uitgevoerd.

Deze ouderavond is gemaakt door IrisZorg en het SKB samen. De ouderavond wordt op maat gemaakt voor Bronckhorst. De online ouderavond over vaperen is bedoeld voor ouders van kinderen in de leeftijd van m.n. 12 -18 jaar. De ouderavond is gericht op vroeg signalering en voorlichting/ preventie ter voorkoming van gebruik of ter stimulans om te minderen/stoppen, ofwel risico's van gebruik te verminderen of gebruik te stoppen.

Het plan is om de werving te gaan doen via verschillende kanalen/vindplekken met verschillende middelen (artikel, bericht, flyer etc.), zoals social media/ huis aan huisbladen/onderwijs/ verenigingen e.d.

Hiervoor zal Iriszorg Preventie zich inzetten. Dit wordt mogelijk zonder extra kosten omdat een andere, geplande interventie niet doorgaat en we hierdoor uren van over hebben.

5. In 2027 gaat de regionale campagne 'Vaperen voorkomen begint thuis' lopen.

De doelgroep van de campagne zijn ouders (van kinderen tussen de 10-14 jaar). Het gaat zowel over bewustwording en kennis van ouders over dit onderwerp vergroten, als over handvatten en tips aanreiken om het gesprek aan te gaan en hulp te zoeken (indien nodig). Dit jaar wordt door de GGD inhoudelijk gewerkt aan de campagne, met gemeenten en partners samen.

Bovengenoemde interventies leiden niet tot een aanvullende budgetvraag voor de Raad. Via een actieve informatievoorziening wordt de Raad medio 2027 op de hoogte gesteld van de voortgang en uitkomsten van de interventies. We zetten tegelijkertijd in op bredere preventie tegen vaperen. Zo wordt regionaal het thema 'Vaperen' opgenomen in het Regionale Preventie- en Handhavingsplan alcohol. Ook zal het thema 'Vaperen' in de Regionale nota gezondheidsbeleid 2027-2030/2031 worden opgenomen.